

Dosarul nr. 2r-792/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

3 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladislav Carauș împotriva Alionei Nistor, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Centru cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, și

la cererea reconvențională depusă de Aliona Nistor împotriva lui Vladislav Carauș cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și încuviințarea ieșirii copiilor din țară fără acordul tatălui,

împotriva încheierii din 5 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea lui Vladislav Carauș cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelul,

c o n s t a t ă:

La 21 iulie 2016 Vladislav Carauș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Nistor, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Centru cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori.

Pe parcursul examinării cauzei, la 21 martie 2017 Aliona Nistor a depus cerere reconvențională împotriva lui Vladislav Carauș cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și încuviințarea ieșirii copiilor din țară fără acordul tatălui.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Vladislav Carauș a fost admisă. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Vladislav Carauș și Aliona Nistor, înregistrată la 12 august 2004 cu nr. 07 la Primăria Purcari, raionul Ștefan-Vodă. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat taxa de stat de la ambele părți în mărime egală, în beneficiul statului. S-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXX, născut la XXXX și XXXX, născută la XXXX, cu mama Aliona Nistor. Acțiunea reconvențională depusă de Aliona Nistor

a fost admisă parțial. S-a încasat de la Vladislav Carauș în beneficiul Alionei Nistor pensia de întreținere a copiilor minori XXXX, născut la XXXX și XXXX, născută la XXXX, în mărime fixă de 2 700 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii reconvenționale (21 martie 2017) și până la atingerea majoratului. În rest, pretenția Alionei Nistor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a fost respinsă, ca neîntemeiată. În partea pretenției de încuviințare a ieșirii copiilor din țară fără acordul tatălui, procesul civil a fost încetat ca urmare a renunțării reclamantului la pretenție.

La 11 mai 2018 a declarat apel împotriva hotărârii din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri prin care să fie încasată pensia de întreținere de la Vladislav Carauș în beneficiul Alionei Nistor pensia de întreținere a copiilor minori XXXX, născut la XXXX și XXXX, născută la XXXX, în mărime fixă de 1 700 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii reconvenționale (21 martie 2017) și până la atingerea majoratului. Totodată, Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și scutirea de la plata taxei de stat în instanța de apel.

Prin încheierea din 5 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu cu privire repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu împotriva hotărârii din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 8 septembrie 2018, Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu a declarat recurs împotriva încheierii din 5 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că optând pentru faptul că instanța de fond va restitui cererea reconvențională în temeiul art. 173 alin. (3) Cod de procedură civilă, urma ca acțiunea inițială să fie admisă integral, fapt pentru care nici nu a pretins a contesta eventuala hotărâre.

A susținut că din materialele cauzei reiese cu certitudine că hotărârea instanței de fond nu a fost expediată în adresa avocatului reclamantului, iar hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost recepționată de Vladislav Carauș prin intermediul aplicației viber odată cu încheierea executorului judecătoresc de intentare a procedurii de executare.

Astfel, consideră recurentul că apelul a fost declarat în termenii legali.

A solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei decizii prin care să fie Vladislav Carauș repus în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 5 septembrie 2018.

Astfel, recursul declarat la 8 septembrie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 5 septembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii de repunere în termen și restituirea cererii de apel a lui Vladislav Carauș, ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 92 - 95).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Vladislav Carauș, în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea inițială a lui Vladislav Carauș împotriva Alionei Nistor, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Centru cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori și a fost admisă parțial acțiunea reconvențională a Alionei Nistor împotriva lui Vladislav Carauș cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, a fost pronunțat la 29 septembrie 2017 (f. d. 64).

În conformitate cu art. 236 alin. (5) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

Cu toate acestea, Vladislav Carauș a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 11 mai 2018, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă și concomitent a solicitat repunerea în termen (f. d. 48).

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurentului cu referire la faptul că a considerat că instanța de fond va restitui acțiunea reconvențională depusă de Aliona Nistor și dânsul nu va avea nevoie de a contesta hotărârea în cauză și nu a cunoscut despre hotărârea emisă, recepționând-o ulterior odată cu încheierea executorului judecătoresc de intentare a procedurii de executare.

Din materialele cauzei mai rezultă că prima instanță a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Vladislav Carauș și a reprezentantului acestuia, avocatul Vasile Lungu despre locul, data și ora examinării cauzei, fapt ce

se confirmă prin semnăturile acestuia pe recipisele pentru examinarea cauzei pentru 2 iunie 2017, 6 iulie 2017, 30 august 2017 și 27 septembrie 2017 (f. d. 55 – 58).

De asemenea, având la bază procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 septembrie 2017 se constată că reprezentantul reclamantului, avocatul Vasile Lungu a fost prezent în cadrul ședinței respective, fiind înștiințat despre faptul că deliberarea și pronunțarea hotărârii va avea loc la 29 septembrie 2017 (f. d. 63).

În atare circumstanțe, se conchide că Vladislav Carauș a cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, și urma să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, fiind obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să se informeze despre mersul examinării cauzei.

În conformitate cu art. 100 alin. (3) Cod de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei

Or, rezultând din prevederile art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că Vladislav Carauș, în calitate de reclamant, având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului prescripționat la depunerea apelului.

Pe cale de consecință, este justificată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, or, susținerea recurentului Vladislav Carauș că nu a cunoscut despre hotărârea adoptată la 29 septembrie 2017 și nici nu a recepționat-o, nu constituie motiv întemeiat și justificativ a omiterii termenului și este lipsit de o bază legală.

Iar, potrivit jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei, Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012), recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicată ca parte.

În această ordine de idei sunt lipsite de sens și alte critice aduse în susținerea cererii de recurs, or cele constatate indică direct la abuzul lui Vladislav Carauș în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Respectiv, prin înaintarea apelului la 11 mai 2018, recurentul și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților

Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de respinge recursul și de a menține încheierea din 5 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Vladislav Carauș, reprezentat de avocatul Vasile Lungu.

Se menține încheierea din 5 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladislav Carauș împotriva Alionei Nistor, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Centru cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, și la cererea reconvențională depusă de Aliona Nistor împotriva lui Vladislav Carauș cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și încuviințarea ieșirii copiilor din țară fără acordul tatălui.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva